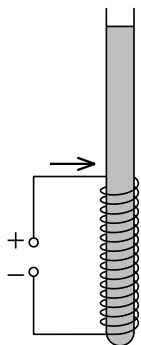

1 Tri kroglice

Tri enake majhne kroglice (označene z A , B in C) so med seboj povezane z dvema lahkima palicama. Prva palica povezuje kroglici A in B , druga pa kroglici B in C . Masa posamezne kroglice je m , dolžina posamezne palice je ℓ . Na kroglico B sta palici pripeti vrtljivo, kot med palicama se poljubno in z lahkoto spreminja. Sistem miruje v breztežnem prostoru, kroglice mirujejo na isti premici. Kroglico A sunemo, da v trenutku pridobi hitrost, ki je pravokotna na palico, na katero je pripeta.

Kolikšna je najmanjša razdalja d med kroglicama A in C med gibanjem kroglic v nadaljevanju? Trenje zanemari.

2 Solenoid

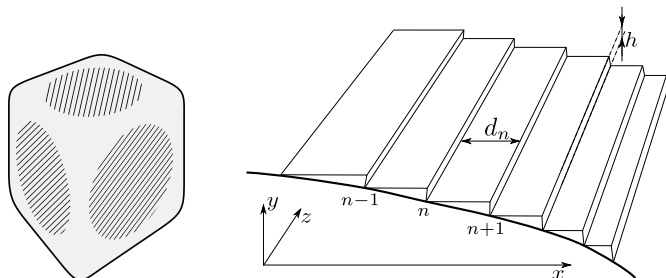
Tuljava z dolžino $\ell = 20$ cm je navita okoli steklene epruvete, v kateri je voda. Tuljava je toplotno izolirana od epruvete. Gladina vodnega stolpca v epruveti je približno 20 cm nad zgornjim krajiščem tuljave. Premer epruvete je 1 cm, tuljava ima $N = 6000$ ovojev. Zračni tlak je $p_0 = 101$ kPa, temperatura vode je 293 K. Magnetna susceptibilnost vode je $\chi \equiv \mu - 1 = -9,04 \cdot 10^{-6}$ in $\mu_0 = 4\pi \cdot 10^{-7}$ H/m.

Tok v tuljavi počasi povečujemo, dokler voda v epruveti ne zavre. Pri kolikšnem toku se to zgodi? Vedi, da je ta tok nekoliko večji, kot ga s trenutno tehnologijo lahko dosežemo. Kjer je potrebno, uporabi smiselne približke.

3 Stopnišče

Ravnovesna oblika teles v breztežnem prostoru je določena z minimumom njihove površinske energije. Tako se, na primer, izkaže, da je ravnovesna oblika vodne kapljice kroglja: med telesi z enako prostornino ima kroglja najmanjšo površino.

Pri nizkih temperaturah je ravnovesna oblika kristalov taka, da imajo ravne ploskve. Deli površine kristala, ki je nagnjena pod majhnim kotom φ glede na ravne ploskve, so v resnici stopnišča s stopnicami, ki se pojavijo v ustreznih razmikih. Višina posamezne stopnice je enaka periodi kristalne mreže h .

Makroskopski ravnovesni prečni presek površine $y(x)$ kristala in pripadajoča mikroskopska stopničasta površina sta shematsko prikazana na sliki. Tu n označuje zaporedno številko stopnice, šteto od $x = 0$, kjer se beseda *stopnica* nanaša le na navpični del stopnice. V nalogi makroskopsko obliko prečnega preseka za $x > 0$ opisuje funkcija $y(x) = -(x/\lambda)^{3/2}h$, kjer je $\lambda = 45 \mu\text{m}$ and $h = 0,3$ nm.

- Izrazi razdaljo d_n med zaporednima stopnicama kot funkcijo n za $n \gg 1$.
- Energija interakcije E med dvema stopnicama je odvisna od razdalje d med njima kot

$$E(d) = \mu d^\nu,$$

kjer je μ konstanta. Predpostavi, da interagirata (medsebojno delujeta) le sosednji stopnici. Določi numerično vrednost potence ν .